बायोप्सी: कर्करोगाची खात्री कशी केली जाते

बहुतांश प्रकरणांमध्ये, तुम्हाला कर्करोग आहे की नाही हे निश्चितपणे सांगण्याचा बायोप्सी हा एकमेव मार्ग असतो. बायोप्सीदरम्यान डॉक्टर ऊतीचा एक छोटा नमुना काढतात, आणि पॅथॉलॉजिस्ट तो सूक्ष्मदर्शकाखाली तपासतात. नमुने सुईने, एंडोस्कोपद्वारे किंवा शस्त्रक्रियेदरम्यान घेतले जाऊ शकतात.

हे पान ज्यांना बायोप्सी करायची आहे, किंवा ज्यांची नुकतीच बायोप्सी झाली आहे, अशा प्रत्येकासाठी आहे. नमुना कसा घेतला जातो, तुम्हाला आरामात कसे ठेवले जाते, निकालांचे काय होते आणि मदत केव्हा घ्यावी, हे यात समजावले आहे.

सोपी माहिती

बहुतांश प्रकरणांमध्ये, तुम्हाला कर्करोग आहे की नाही हे निश्चितपणे सांगण्याचा बायोप्सी हा एकमेव मार्ग असतो. बायोप्सीदरम्यान डॉक्टर असामान्य ऊतीचा एक छोटा नमुना काढतात. त्यानंतर पॅथॉलॉजिस्ट ती ऊती सूक्ष्मदर्शकाखाली पाहतात आणि पेशींवर इतर चाचण्याही करतात.

स्कॅन आणि प्रयोगशाळेतील चाचण्या कर्करोगाकडे इशारा करू शकतात. पण त्या सहसा त्याची खात्री करू शकत नाहीत. **बायोप्सीमुळे तज्ज्ञांना पेशी थेट पाहता येतात.** म्हणूनच ती इतक्या वेळा निर्णायक चाचणी ठरते.

नमुना कसा घेतला जातो

नमुना अनेक प्रकारे घेतला जाऊ शकतो:

- **सुईने.** डॉक्टर सुई वापरून ऊती किंवा द्रव बाहेर काढतात. अस्थिमज्जा ऍस्पिरेशन (bone marrow aspiration) आणि स्पायनल टॅप अशाच प्रकारे केले जातात. काही स्तन, प्रोस्टेट आणि यकृताच्या बायोप्सींमध्येही हीच पद्धत वापरली जाते.
- **एंडोस्कोपीद्वारे.** डॉक्टर एंडोस्कोप नावाची पातळ, प्रकाश असलेली नळी शरीराच्या नैसर्गिक मार्गातून, जसे की तोंड किंवा गुदद्वार, आत घालतात. तिच्यामधून काही किंवा संपूर्ण असामान्य ऊती काढता येते. कोलोनोस्कोपीमध्ये मोठे आतडे आणि गुदाशय पाहिले जातात. ब्रॉन्कोस्कोपीमध्ये श्वासनलिका, वायुमार्ग आणि फुफ्फुसे पाहिली जातात.
- **शस्त्रक्रियेद्वारे.** शस्त्रक्रियेदरम्यान सर्जन असामान्य पेशी असलेला भाग काढतात. *एक्सिजनल (excisional)* बायोप्सीमध्ये सर्जन संपूर्ण भाग काढतात, बहुतेकदा त्याभोवतीच्या थोड्या सामान्य ऊतीसह. *इन्सिजनल (incisional)* बायोप्सीमध्ये सर्जन त्याचा फक्त काही भाग काढतात.

बायोप्सीदरम्यान आराम

बायोप्सीच्या प्रकारानुसार तुम्हाला शामक औषध (sedative) किंवा भूल (anesthesia) दिली जाऊ शकते. शामक औषध तुम्हाला आराम करण्यास आणि अगदी स्थिर राहण्यास, किंवा झोपण्यास मदत करते. भूल दिल्याने वेदना जाणवत नाहीत. भूल तीन प्रकारची असते:

- **स्थानिक भूल (local anesthesia)** — शरीराच्या एका छोट्या भागातील संवेदना जाणे
- **प्रादेशिक भूल (regional anesthesia)** — शरीराच्या एखाद्या भागातील, जसे हात किंवा पाय, संवेदना जाणे
- **सामान्य भूल (general anesthesia)** — संवेदना जाणे आणि पूर्णपणे भान हरपणे, अगदी गाढ झोपेसारखे

बायोप्सीनंतर काय होते

पॅथॉलॉजिस्ट आपले निष्कर्ष पॅथॉलॉजी अहवालात लिहितात. त्या अहवालात तुमच्या निदानाचे तपशील असतात. तुमच्यासाठी कोणते उपचार पर्याय उपयोगी ठरू शकतात हे दाखवण्यासही तो मदत करू शकतो. कधीकधी ऊतीची ट्यूमर मार्कर किंवा बायोमार्करसाठी आणखी चाचणी केली जाते. बायोप्सीत कर्करोग आढळल्यास तुमच्या आणखी चाचण्या होऊ शकतात. त्यांतून कर्करोगाचा टप्पा (स्टेज) कळतो आणि तुमच्या टीमला उपचारांचे नियोजन करण्यास मदत होते.

निकाल अनेकदा टप्प्याटप्प्याने येतात. NCI म्हणते की पॅथॉलॉजिस्ट साधारणपणे 10 दिवसांच्या आत अहवाल तुमच्या डॉक्टरांना पाठवतात. मॉलिक्युलर चाचण्यांचे निकाल वेगळ्या अहवालांत येऊ शकतात, त्यामुळे त्यांना जास्त वेळ लागू शकतो — पाहा बायोप्सीचे निकाल यायला किती वेळ लागतो. नियोजित सर्व चाचण्यांसाठी नमुना पुरेसा असेल अशी अपेक्षा आहे का, आणि तो पुरेसा नसल्यास काय होईल, हे विचारणे उपयुक्त आहे.

लवकर मदत केव्हा घ्यावी

MedlinePlus नुसार रक्तस्राव आणि संसर्ग हे मुख्य धोके आहेत. घरी जाण्यापूर्वी, तुमच्या प्रकारच्या बायोप्सीनंतर काय सामान्य आहे हे तुमच्या टीमला विचारा.

- **911 वर कॉल करा किंवा आपत्कालीन विभागात जा, जर** बायोप्सीच्या जागेतून जोरदार रक्तस्राव होत असेल जो सतत दाब देऊनही थांबत नाही, छातीत दुखत असेल, श्वास घेण्यास त्रास होत असेल, किंवा तुम्हाला भोवळ आल्यासारखे वाटत असेल किंवा तुम्ही बेशुद्ध पडलात. स्वतः गाडी चालवत जाऊ नका.
- **तुमच्या केअर टीमला ताबडतोब कॉल करा, जर** तुमचे तापमान 100.4°F (38°C) किंवा त्याहून जास्त असेल, थंडी वाजत असेल, किंवा बायोप्सीची जागा लाल, सुजलेली, गरम झाली असेल किंवा तिथून पू किंवा द्रव गळत असेल. तुम्ही केमोथेरपी घेत असाल तर परत कॉल येण्याची वाट पाहू नका: उपचारादरम्यान इतके तापमान असणे ही वैद्यकीय आणीबाणी आहे, म्हणून तुमच्या टीमच्या तातडीच्या क्रमांकावर संपर्क साधा किंवा थेट आपत्कालीन विभागात जा (CDC (cdc.gov/cancer-preventing-infections/patients/fever.html)).
- **एक-दोन दिवसांत तुमच्या केअर टीमला कॉल करा, जर** जागेवरील वेदना कमी होण्याऐवजी वाढत असेल, किंवा तिथला काळा-निळा डाग किंवा गाठ मोठी होत राहिली असेल.

स्रोत

- National Cancer Institute — कर्करोगाच्या निदानासाठी वापरल्या जाणाऱ्या चाचण्या आणि प्रक्रिया (cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis)
- National Cancer Institute — पॅथॉलॉजी अहवाल (cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis/pathology-reports-fact-sheet)
- National Cancer Institute — ट्यूमर मार्कर (cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis/tumor-markers-fact-sheet)
- MedlinePlus — बायोप्सी (medlineplus.gov/ency/article/003416.htm)
- CDC — ताप आणि कर्करोग उपचार (cdc.gov/cancer-preventing-infections/patients/fever.html)

विश्वसनीय स्रोतावर आधारित

हा National Cancer Institute वर आधारित शैक्षणिक माहितीचा सोप्या भाषेतील अनुवाद आहे. संपूर्ण आणि अद्ययावत माहितीसाठी कृपया मूळ स्रोत वाचा. केवळ शैक्षणिक माहिती — वैद्यकीय सल्ला नाही. नेहमी तुमच्या स्वतःच्या काळजी टीमशी बोला.

National Cancer Institute: cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis

अद्यतनित: 2026-09-29

तुम्हाला मोफत दुभाषी मिळण्याचा अधिकार आहे. अमेरिकेतील (युनायटेड स्टेट्स) ज्या रुग्णालयांना आणि दवाखान्यांना फेडरल निधी मिळतो, त्यांनी तुम्हाला कोणताही खर्च न घेता पात्र दुभाषी उपलब्ध करून देणे बंधनकारक आहे. तुम्ही स्वागतकक्षात किंवा तुमच्या भेटीपूर्वी दुभाष्याची मागणी करू शकता. तुमच्यासाठी भाषांतर करण्यासाठी कुटुंबातील सदस्य किंवा मुलाला सोबत आणण्याची गरज नाही.

ऑनलाइन: cancerexplained.org/languages/mr/biopsy

cancerexplained.org वरील इंग्रजी लेखातून अनुवादित. स्रोताशी पडताळलेली आवृत्ती इंग्रजी आवृत्ती आहे.

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

कोणताही बदल न करता मोफत छापू, प्रत काढू आणि शेअर करू शकता. परवानगीची आवश्यकता नाही. कृपया वैद्यकीय मजकुरात बदल करू नका. संदर्भ: cancerexplained.org. शैक्षणिक माहिती, वैद्यकीय सल्ला नाही.